Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac

Vacarisses

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Zona de l'Obac i sector nord del terme

Coordenades:

Latitud: 41.61272
Longitud: 1.92828
UTM Est (X): 410706
UTM Nord (Y): 4607333

Classificació

Número de fitxa 08291 - 67
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Bo
Protecció Legal i física
Observacions protecció: Accessos restringits. Normativa del Parc Natural
Accés Difícil
Ús actual: Altres
Titularitat Privada
Titular: Diputació de Barcelona (Àrea d'Espais Naturals) i altres propietaris
Fitxes associades:
Casa Vella de l'Obac
Casa Nova de l'Obac
Casa de la Pastora
Sanana
Can Vives
Les Vendranes
Capella de l'Obac Nou
Capella de l'Obac Vell
Capella de Collcardús
La Torrota

Plafó del Roser de Casa Vella de l'Obac
Pou de glaç de l'Obac Vell (o de la Portella)
Paller de Tot l'Any
Camí ral de Manresa a Barcelona
La Calsina
Roca Salvatge
Cingles de Vacarisses

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dc., 09/06/2010 - 02:00

Descripció

El parc està format per dos massissos muntanyosos que formen una mateixa entitat orogràfica i geològica: el de Sant Llorenç i la serra de l'Obac (aquest últim pren el nom de l'antic mas situat en terme de Vacarisses) i inclou terrenys de 12 municipis, entre ells Vacarisses. La part corresponent a Vacarisses abasta 1.354 ha que inclouen l'antiga finca de l'Obac, a l'extrem nord-oriental del terme, més bona part del sector situat més al sud, fins la carena del Roure Monjo i els cingles de Vacarisses. Per aquesta banda el límit de la zona del Parc és, aproximadament, la carretera que va de la Barceloneta a la urbanització dels Caus.
L'orografia de la serra de l'Obac és escarpada i plena de cingles i canals, amb predomini dels conglomerats, que formen un relleu semblant al del massís veí de Montserrat. La zona compresa dins el terme de Vacarisses és precisament un dels indrets més agrestes, amb turons emblemàtics pel seu perfil singular, com ara el Paller de Tot l'Any, la Roca Salvatge, Collsapera o el Turó Roig. També són destacables, per la seva orografia característica, els cingles de Vacarisses, situats a l'esquena del poble.
La fisuració que caracteritza els conglomerats afavoreix la circulació d'aigües càrstiques, mentre que les intercal·lacions de margues entre conglomerats han donat lloc a nombroses coves i avencs. Un exemple d'aquest fenomen és el conjunt de fonts intermitents que, en determinades temporades, expulsen un borboll d'aigua procedent del subsòl. La font de la Saiola, en terme de Vacarisses, és la més important, seguida de la Barbotera i la Pedregosa, en terme de Rellinars. Així mateix, alguns torrents o rieres de la zona configuren congostos amb espectaculars salts d'aigua i zones de ribera d'un notable interès, com ara el torrent de can Còdol o la riera de Sanana.
El clima és mediterrani subhumit i per això hi predomina l'alzinar, que per sobre dels 800 m s'enriqueix amb espècies pròpies dels llocs humits, i també les pinedes (pi blanc). L'existència de grans masses forestals que alternen amb esplèndides cingleres i espadats ofereixen unes condicions òptimes per al refugi i la cria de nombroses espècies vertebrades. Entre d'altres: el senglar, l'esquirol, els conills, el gat mesquer, la guineu, el toixó i la cabra. Les aus més comunes són la merla, el tudó, el gaig, el pit-roig, les mallerengues, el pinsà, la cadernera, els sits, la puput i el tord. També s'hi poden trobar corbs i altres aus rapinyaires. Pel que fa als rèptils, hi sovintegen la serp verda, la serp blanca, l'escurçó o la salamandra.
Dins el terme de Vacarisses hi trobem la Casa Nova de l'Obac, que ha estat habilitada com a centre cultural i punt d'informació del Parc i ha esdevingut un dels principals punts de referència dels visitants.

Observacions:

En bona part de la zona hi ha restringit l'accés als vehicles motoritzats

Història

L'any 1987 es va declarar el Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac. Aquest mateix any la Diputació de Barcelona va comprar a la família Faura-Ubach (descendents de l'antiga masia que dóna nom al massís) la finca de l'Obac, amb una superfície de 623 ha. D'aquesta manera s'ampliava notablement la propietat pública del Parc Natural. Aquestes terres, una part de les quals havien estat afectades per l'incendi forestal de 1986, pertanyen als termes municipals de Terrassa (277 ha) i Vacarisses (346 ha). La dècada de 1990 es portà a terme un procés que va portar a una notable ampliació del territori del Parc, aprovat el 1998. Al terme de Vacarisses s'amplià cap al sud fins al límit del mateix poble i la carena del Roure Monjo.
La zona de l'Obac va tenir una important ocupació a l'època alt-medieval. Amb la crisi del segle XIV moltes de les cases que hi havia es convertiren en masos rònecs, i la casa de l'Obac va engrandir-se formant una gran propietat. Abans de la fil·loxera, bona part del territori estava plantat de vinya i era una de les principals zones productores de vi. També hi van ser molt destacades les activitats dels carboners.

Bibliografia

FAURA, Josep M. (1993). Història de la Serra de l'Obac.
FERRANDO, Antoni (1983). El parc de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac: història i arqueologia vistes per un excursionista. Sabadell
FERRANDO, Antoni (1988). Cròniques bandoleres de Sant Llorenç del Munt. El Camí ral de Barcelona a Manresa. Publicacions de l'Abadia de Monserrat
VILA I PLANA, F. (1965). Llibre de Sant Llorenç del Munt. Barcelona.

